

Kolson Vajthed

ZLOČINAČKI MANIFEST

Prevela
Dijana Radinović

■ Laguna ■

Naslov originala

Colson Whitehead
CROOK MANIFESTO

Copyright © 2023 by Colson Whitehead
Translation copyright © 2024 za srpsko izdanje, LAGUNA

Klarku

SADRŽAJ

PRVI DEO

RINGOLEVIO | 1971. 9

DRUGI DEO

NEFERTITI T.N.T. | 1973. 113

TREĆI DEO

LIKVIDATORI | 1976. 221

RINGOLEVIO

1971.

„Lopov ostaje lopov, a kvarni mrze poštene.“

PRVO POGLAVLJE

Od tada, kad god bi čuo tu pesmu, Rej Karni bi se setio Mansonove smrti. Uostalom, upravo se zbog Džeksonove petorke i vratio u igru nakon što se četiri godine držao pravog puta. *Prav put*, taj je izraz označavao i životnu filozofiju i teritoriju, kraj sa jasnim granicama i svojim običajima. Ponekad je, dok je prelazio Sedmu aveniju na putu do posla, mrmljao te reči sebi u bradu poput pijanca što se upinje da pravo hoda ulicom dok se vraća kući iz bara.

Četiri godine poštenog i isplativog rada u trgovini kućnim nameštajem. Karni je mladim bračnim parovima obezbeđivao nameštaj za nov život, prilagođavao dnevne sobe u skladu sa poboljšanim životnim okolnostima, i preporučivao penzionerima čitav niz savremenih naslonjača. Bila je to velika odgovornost. Baš prošle nedelje jedna mušterija mu je ispričala kako joj je otac umro u snu „sa osmehom na licu“, zavaljen u sterling drimer naslonjaču kupljenu u *Karnijevom salonu nameštaja*. Čovek je trideset pet godina radio kao vodoinstalater pri gradu, kazala je. Poslednje što je osetio na ovom svetu bio je slatki zagrljaj luksuznog poliuretanskog jezgra. Karniju je bilo drago što je čovek zadovoljno izdahnuo – tragično bi bilo

da ti je poslednja misao „eh što nisam uzeo veštačku kožu“. Prodavao je i kućnu dekoraciju. Stvari koje su ulepšavale beživotne prostore. Zvučalo je dosadno. I jeste bilo. Ali bilo je i osnažujuće kao što te bljutava hrana i razvodnjeno piće ipak okrepe iako ti ne pružaju zadovoljstvo.

Nije bilo ispraćaja kad se povukao. Niko mu nije poklonio zlatan sat za sve godine službe, mada mu ih nije manjkalo otoliko kako je postao valjator. Onog dana kad se povukao, imao je u kancelarijskom sefu punu kutiju zlatnih satova sa ugraviranim imenima nepoznatih ljudi pošto neko vreme nije odlazio kod svog čoveka za satove u Mot Hejvenu. Njegov oproštaj od trgovine kradenom robom sveo se na odbijanje starih mušterija, kojima bi rekao da u svom kriminalnom krugu razglase da je Karni izašao.

„Kako to misliš *izašao*?“

„Prestajem da radim. Završio sam.“

Vrata što su izlazila na Morningsajd aveniju, probijena da bi se lakše vodili noćni poslovi, postala su bezazlen ulaz za popodnevne isporuke. Dve nedelje nakon pljačke *Fortune*, Nemi Tomi pokucao mu je na vrata s Morningsajda s crnom kožnom aktovkom pod rukom. Karni je pogledao dijamante čisto da proverí čvrstinu svoje odluke, pa poželeo lopovu svako dobro. Sutradan se Kabi Crv, jedna njegova redovna bela mušterija, pojavio posle radnog vremena sa „vrhunskom robom“. Kabi se specijalizovao za pljačke čijeg plena godinama nije mogao da se otarasi – tip nije znao gde će s kineskim pogo štapovima i najlon-čarapama upakovanim u plastična jaja. Karni ga je odbio pre nego što je uspeo da mu išta kaže o ovonedeljno nezakonito stečenoj robi, ništa lično.

Lopovi su malo-pomalo prestali da dolaze. Smrkli bi se samo na trenutak jer u tako ogromnom, složenom i korumpiranom preduzeću kao što je Njujork Siti uvek može da se nađe nov saradnik, nov kanal, nov posao.

* * *

– Slobodno pipni, neće te ujesti. Kao da si dotakao oblak.

Na drugom kraju izložbenog salona Lari je bario mušteriju, jednog smežuranog tipa koji je sve vreme vrteo crvenu beretku u rukama, pogurenog i usahlog. Karni je skrštenih ruku stajao naslonjen na vrata svoje kancelarije. Znatno deo njegove klijentele činili su stari ljudi što su novac trošili na jednostavne stvari koje su dugo sebi uskraćivali. A onda bi im opruge iz škripave stolice probile previše pantalona ili bi im doktor prepisao lekove za slabu cirkulaciju ili neke čudne bolove, pa bi došli ovamo. Karni ih je zamišljao i zahvaljivao bogu, starce koji su sami živeli u skućenim stanovima iskošenog poda ili mračnim garsonjerama: vozače autobusa koji traže novu fotelju na kojoj će sedeti i jesti supu zadubljeni u izveštaje iz kladionica; kasire u hemijskoj čistionici koji čeznu za nečim na šta će podići umorne noge. Napuštene. Oni se nikad nisu cenkali, nikad se nisu jedili što moraju da dirnu u ušteđevinu, već su bili ponosni što imaju para da to plate.

Reč je bila o najnovijoj *Egonovoj* fotelji presvučenoj *Skočgardovim* tvrdom. Sušta udobnost na mesinganim *Pro-slajd* točkicama. – Kao oblak – ponovio je Lari.

Kad je ušao u radnju, kupac se rukovao s Larijem i predstavio mu se kao Čarli Foster. Sad je igrao prstima po zeleno-branon tkanini i ushićeno se kikotao kao malo dete.

Lari je namignuo Karniju. Kad je Rasti, Karnijev dugogodišnji prodavac, udesio kičmu, pa morao da leži tri i po meseca, Karni je morao da mu nađe zamenu. Lari se pojavio drugog dana razgovora za posao i ostao.

Lari je bio slika i prilika kontrolisane opuštenosti i otelotvorenje stila. Pozdravi ga kad dođe na posao, a on će podići prst u stilu „samo malo“ kao da je usred transatlantskog telefonskog razgovora sa stranim silama i uzvратиće ti pozdrav tek kad skine prugasti prsluk, zvoncare i plišanu kapu, ili koje god već šik

perje da je nabacio tog dana. Kad se presvuče u odelo prodavca, konačno će ti reći: „Šta ima, luče?“

Pripadao je onom soju crnih tipova koji se tako lagodno osećaju u svojoj koži da svima govore „luče“, bilo da je to starac, mlada majka ili propali pandur crvenog lica. Prosečan bi ga lik opisao kao slatkorečivca zbog onog njegovog razdraganog osmeha i živog brbljanja, a Lari bi to shvatio kao kompliment. Slatkorečivost je u svetu prodaje dobra osobina. Imao je svega dvadeset jednu godinu, ali je već proživio nekoliko života, premda je Karni verovao da je Lari potpuno odrastao iskočio iz bureta harlemskog kula pet minuta pre nego što ga je prvi put video. Bio je pomoćni kuvar u jednom hotelu na Medisonovoj aveniji; potkresivao topijare na dva groblja; vozio ženu kralja mermera iz Konektikata; „trouvao kućice gasom u Veterinarskom centru Gotam“, za šta je Karni pretpostavljao da ti treba nekakva posebna obuka ili dozvola, ali nije važno. A sad je bio zamenik saradnika u prodaji u *Karnijevom salonu nameštaja* u 125. ulici, „Prodajemo lep nameštaj više od 15 godina“.

„Uvek rano leže, ali nikad sam“, često je pevala Mari, Karnijeva sekretarica, uz melodiju iz serije „Šou Peti Djuk“. I Lariju je kao i Karnijevom pokojnom rođaku Frediju ceo grad bio lovište – i gornji i donji deo grada i svi meridijani zadovoljstva između. Kad bi ga Karni slušao kako priča o noćnom životu Njujorka i njegovim raznovrsnim likovima, bilo je to kao da sluša Fredija iz njegovih najboljih dana, i to bi ga silno oraspoložilo.

Karni je zadržao Larija i kad je Rasti stao na noge. Posla je bilo sasvim dovoljno za obojicu, a Karni je tako mogao češće da izbiva iz radnje. A bilo je kao da su njih četvoro oduvek bili tu. Čak i kad bi bio jadan i mamuran, Lari to nikad nije pokazivao mušterijama. *Čuvaj tajne za sebe* glasilo je nepisano pravilo u *Karnijevom salonu nameštaja*. Mari je ponekad nosila naočare za sunce da sakrije masnicu na oku, ali nikad nije rekla ružnu reč za muža Rodnija. Sam Karni je naravno vrlo vešto krio svoje mahinacije. Samo je Rasti bio onakav kakav se činio da jeste,

srdačan lik iz ruralne Džordžije koji se ni posle toliko godina još nije snalazio u gradu. Bar koliko je Karni znao. Ko zna, možda je Rasti bio najbolji glumac od svih njih, možda je posle radnog vremena vršio operacije na mozgu ili jurio članove Spektre.*

Na Morningsajd aveniji ponovo se začula sirena.

– Je li čvrsta? – pitao je Čarli Foster. – Volim čvrste stolice.
– Bocnuo je prstom rukonaslon kao da cipelom gurka bubu da se uveri da je mrtva.

– Čvrsta kao USS *Misuri*, luče – rekao je Lari. – Kad platiš jeftino, dobiješ jeftino, je li tako? *Egon* skupo ceni ove lutke, ali zato pruža pouzdanost. I tako i mi ovde radimo. Sedi, brate, sedi.

Čarli Foster je seo. Kao da se stopio s foteljom. Po njegovom izrazu lica videlo se da je sa sebe zbacio neko dugogodišnje breme.

To je prodato. Karni se vratio u kancelariju. U aprilu je kupio novu radnu stolicu i za prošli Božić je okrećio kancelariju, ali ona se malo promenila tokom svih ovih godina. Njegova biznis diploma visila je o istom ekseru, a potpisana fotografija Line Horn i dalje je stajala na svom počasnom mestu. Posao mu je dobro išao. Od valjanja kradene robe uspeo je da kupi kuću u Strajvers rouu i da pre toga pobegne iz prvog skućenog stana. Uspeo je da se proširi na pekaru pored i da se izvuče iz brojnih neperilika. Ali to što je kupio dve zgrade u Zapadnoj 125. ulici na broju 381 i 383, to je bilo od *Karnijevog salona nameštaja*. Kupio ih je od Đulija Bondovanija prve nedelje januara 1970. Nova decenija koja je puno obećavala.

Da mu je neko kad je potpisao ugovor o zakupu ovog lokala rekao da će jednog dana biti njegov vlasnik, on bi mu se nasmejao u lice. U hotelu *Tereza* malo dalje niz ulicu slavila se tad premijera filma *Karmen Džons*, i dok je prvi put držao ključeve od radnje, osećao se kao da su sva ona svetla i muzika za njega. Lokal nije bio bogzna kakav, ali je mogao da donese čoveku bogatstvo. Kako nije verovao poštanskim službama,

* Teroristička organizacija iz filmova o Džejsmu Bondu. (Prim. prev.)

Karni je prve dve godine lično odnosio kiriju u agenciju za nekretnine *Salerno* na Petoj aveniji, kao da će mu u dvanaest i jedan minut drugog dana u mesecu sudski izvršitelji provaliti vrata i izbaciti i njega i stvari na ulicu. Verovao je da se takvo momentalno deložiranje desilo nekome koga je poznavao ili ko je poznavao njegovog oca, ali je sada kao sredovečan i sređen čovek shvatao da je to bila samo priča. Po svoj prilici.

Karni je prvi put razgovarao s vlasnikom kad je posetio *Salerno* u vezi sa proširenjem na susednu pekaru. Jedna redovna mušterija podigla je uzbunu kad je zatekla pekaru i dalje zatvorenu u sedam i pet, a zatim ugledala noge kako vire iza tezge. Iz poštovanja prema pokojniku, Karni je sačekao četrdeset pet minuta, pa tek onda otišao da se raspita za iznajmljivanje lokala.

Đulio Bondovani je obično puštao osoblje da se bavi zakupcima, ali ga je Karni odavno kopkao. Lokal u Zapadnoj 125. ulici 383 bio je ukleto mesto za maloprodaju čak i pre nego što je Bondovani preuzeo očev posao s nekretninama. Dva salona nameštaja, butik muške odeće, dve prodavnice obuće i druge radnje propali su ubrzo nakon potpisivanja ugovora o zakupu, a nesreća je pratila vlasnike i nakon što bi napustili lokal. Rakovi za koje nikada niste čuli što su napadali delove tela za koje nikada niste čuli, razvodi koji su se potom generacijama proučavali na fakultetima za porodično pravo, robija iz raznih razloga. Na jednog je ispred samostana palo nešto veliko i skršilo ga. „Počeo sam da se plašim da ga iznajmljujem“, poverio se Bondovani Karniju.

„Meni ide dobro“, odvratio je Karni. Vlasnik ga je pogledao u stilu „nikad nisam sreo crnca poput tebe“, što Karniju svakako nije bilo novo iskustvo. Smatrao je da se to u poslednje vreme sve češće dešava, i to posvuda. U kafeteriji, na biračkom mestu... još malo pa će voditi uspešnu prodavnicu nameštaja u Harlemu.

„Više nego dobro“, rekao je Bondovani i dozvolio mu da probije zid pekare.

Koreni Đulija Bondovanija iz 110. ulice sezali su u vreme kad je Istočni Harlem bio najveća Mala Italija sa ove strane Atlantika. Pričao je kao tip iz kraja, ali se isticao uskim sintetičkim majicama i mišićavim telom. Na pitanje kako to postiže, pripisao je to pozitivnom razmišljanju i Džeku Lalejnu, fitness guruu čiju je TV emisiju gledao svaki dan i čije je vitaminske dodatke kupovao svakog meseca. „I ne zaboravite ekspander“, rekao je, pozirajući poluokrenut. „Nije to samo za dame, kao što vidite i sami.“

Njegov deda je držao dve bakalnice na Medisonovoj aveniji, a njegov otac je kupio zgrade na broju 381 i 383 u Zapadnoj 125. ulici kao investiciju kad su Jevreji napustili kraj, koji se sve brže menjao. Porodične bakalnice i dalje su lepo radile, mada Bondovanijevi više nisu živeli iznad njih. Nakon Drugog svetskog rata preselili su se u Astoriju, a Bondovani je sad zauvek odlazio iz tog dela zemlje. „Grad je otišao dođavola“, rekao je Karniju kad mu je izneo ponudu. „Droga, prljavština. Oдох ja na Floridu.“

Karni je bio polaskan što Italijan misli da on ima dovoljno novca da kupi te dve zgrade, što beli deo grada prepoznaje njegov uspeh, ali je brzo posumnjao da nešto nije u redu i da Bondovani hoće da mu uvali problematične nekretnine. Možda grad samo čeka da ih zapleni, ili je došlo do skupe havarije u kanalizaciji ili je pak došlo vreme da se prokletstvo ugla 125. ulice i Morningsajda ostvari do kraja. Ispostavilo se da ništa od toga nije istina, mada je na zidu kupatila gospođe Hernandez u stanu 3 na broju 381 postojala misteriozna mrlja koja se uporno vraćala ma koliko puta je išmirglali i okrečili i koja je jezivo podsećala na Dvajta Ajzenhauera. Ako to nije bilo prokletstvo, nije znao šta je. „Stalno bulji u mene“, kazala je Hernandezova.

Bondovani je pitao Karnija da li je spreman da postane najmodavac. „Ljudi te zovu u svako doba dana i noći, te voda je prehladna, te grejanje je preslabo, žena me mrzi?“

Karni je nameravao da se sladi njihovim žalbama i pritužbama kao velikim krvavim biftekom s krompirom. „Spreman sam.“

„Dobro.“ Sklopili su kupoprodajni ugovor za dve zgrade, a tri meseca kasnije Bondovani se samo srušio u Majamiju dok je rano ujutro radio gimnastičke vežbe – aneurizma. Porodica ga je prenela u Njujork, gde su ga sa precima sahranili na groblju Kalvarija u Kvinsu, sa prekrasnim pogledom na auto-put.

Protok. Tako je Karni nazivao promet robe unutar tajnih krugova, ono prelaženje televizora, dijadema i tostera od jednog do drugog vlasnika, njihovo proticanje kroz živote ljudi kako ih nanesu struje novca i kriminala. Ali, naravno, taj protok je određivao i uređeni svet, obeležavao život susedstva i firmi. Dolasci i odlasci zakupaca radnji u Zapadnoj 125. ulici 383, promena vlasnika na tapijama u arhivi, menjanje brendova u izložbenom prostoru.

Karnijev legitiman posao skroz se promenio za četiri godine otkako je napustio kriminalnu delatnost. Firmu *Ardžent*, njegovog najvećeg dobavljača na kome je i izgradio posao, kupio je *Sterling* 1968, koji je dve godine kasnije povukao *Ardžentov* asortiman. *Sirs* je progutao *Belu Fontejn* i preuzeo ekskluzivno zastupništvo. *Kolins-Hatavej* je zagrizao prevelik zalogaj proširivši se i na kanadsko tržište i propao u prošlogodišnjoj recesiji. Karni je tablu na kojoj je bio naveden kao njihov ovlašćeni prodavac i dalje držao iznad stola kao suvenir.

Da bi popunio rupu u inventaru, Karni je potpisao ugovor s *Demarkom*, američkim ogranakom velikog norveškog koncerna *Knut-Bjelen*, koji je trenutno bio specijalizovan za niske, četvrtaste „komponente životnog stila“. Boje: zemljani tonovi. Istraživanje tržišta je ukazivalo da su američki kupci podozrivi prema stvarima za domaćinstvo čija imena zvuče „strano“, pa je *Demarko* preimenovao svoj asortiman za američko tržište, prekrstio modularne kauče i naslonjače. Roba se prodavala, pa Karnija nije bilo briga kako je zovu.

Jedino čemu je Karni nalazio zamerku bile su fotografije u *Demarkovim* brošurama i katalozima, koje su sve snimane u dalekim skijalištima i planinskim brvnarama. Vatra bukti u

kaminu, oko nje nameštaj u bojama rđe i senfa, bele žene sa krznenim mufovima i beli muškarci u vunenim rolkama blaženo izvaljeni na jamboliji. Karni nije voleo da svrstava ljude u kategorije, ali se pitao koliko se njegovih klijenata u tome prepoznaje. Jambolija.

„Dobro došli u moju ski-brvнару“, rekao bi Karni kad god bi mu stigao najnoviji katalog.

Crnje, nadam se da volite fondi, dobacio bi Fredi iz prikrajka.

Opet sirene. Unutar četiri zida *Karnijevog salona nameštaja* vodio se posao, uređen posao, ali na ulici su važili zakoni Harlema, a on je bio neuredan, nepredvidljiv, mutniji od strica propalice. Sirene su letele avenijama redovno kao i vozovi metroa, u svako doba dana i noći, prema satnici nesreća. Ako nije policija išla ka nekom haosu, onda je hitna pomoć hitala da reši nečiju sudbinu. Ili vatrogasna kola što jure do prazne zgrade pre nego što vatra proguta ceo blok, ili do petospratnice u kojoj je desetak porodica, namerno zapaljene da se naplati osiguranje.

I Karnijev otac je u svoje vreme zapalio nekoliko zgrada. Da plati kiriju.

Ovo je bila sirena policijskih kola. Karni se pridružio Lariju i Čarliju Fosteru kraj izloga. Na drugoj strani 125. ulice dva bela policajca su šćepala mladića u tamnoj teksas jakni i crvenim zvoncarama; auto su parkirali popreko, popevši se na trotoar. Pribili su ga uz izlog *Hačinsove prodavnice duvana*, poznate po švercovanim cigaretama i problemu s gamadi. Lepljive trake za muve bile su pune preko cele godine, mesta nije bilo, a čokoladice u vitrini vrvele su od žižaka. Hačins je zaključao vrata prodavnice, pa podbočen stao i kroz staklo besno posmatrao kako se akcija odvija.

Pešaci u 125. ulici zaobilazili su tu prepreku na putu. Većina bi samo produžila; policijsko maltretiranje nije bilo ništa novo. Ako ne ovde, onda negde drugde. Ali ovakvo hvatanje unosilo je ljudima nervozu i izbacivalo ih iz koloseka. Zastali

su i gundali među sobom, napadali i vređali policajce, mada su se držali podalje, što je odavalo njihov strah.

Viši policajac raširio je mladiću stopala i opipao mu unutrašnju stranu butina. Jedan od posmatrača je doviknuo: – Pipaš mu alatku?

– Šta je uradio? – upitao je Karni.

– Izleteli su iz kola i bacili se na njega kao da je opljačkao banku – odgovorio je Lari.

– Potpuno sumanuto – rekao je Čarli Foster. – Traže one crne pantere.

– Crnačku oslobodilačku vojsku – rekao je Lari.

– Isti đavo.

Karni nije želeo da se meša sad kad je riba već zagrizla, ali razlika između Crnih pantera i Crnačke oslobodilačke vojske, koja se odvojila od njih, nije bila samo u imenu. Ideološki spor je obuhvatao temperament ulice, trenutni odnos policije prema Harlemu i sve sirene. Da se još malo odmakneš, obuhvatao bi sve.

– Reforma naspram revolucije – objasnio je Karni Džonu. Bilo je to pre dve i po nedelje, 12. maja. Izašla je presuda u slučaju protiv dvadeset jednog pripadnika Pantera, a njegov sin je imao brojna pitanja.

– To ti je kao u mojoj radnji – rekao je Karni. – Reforma znači promeniti nešto što već postoji kako bi se poboljšalo. Staviš recimo presvlake otporne na mrlje, ili točkiće na nogare, pa točkiće s kočnicama. U revoluciji sve srušiš, pa počneš iznova. Znaš one kauče *Kastro*?

Džon je klimnuo glavom. Od televizijskih reklama nisi mogao da pobegeš.

– Taj kauč na razvlačenje je revolucija – rekao je Karni. – Naglavačke je izvrnuo sve naše ideje o spavanju i prostoru.

Dnevna soba? Puf! Sad je spavaća. – Zastao je. – Kladam se da ne znaš da je ležaj na sklapanje izumeo crnac.

Džon je odmahnuo glavom.

– Leonard Bejli, biznismen i zanatlija. Godine 1899. patentirao je ležaj na sklapanje koji je posle američka vojska masovno proizvodila. Potraži o tome. Revolucija.

Došao je do one životne faze u kojoj ponekad crnca iz kreveta izvuče samo prilika da priča priče o crnim pionirima i zanemarenim vizionarima njihove rase.

Džon je neodređeno klimnuo glavom. Karni se vratio na temu. – Panteri otvaraju banke hrane, nude besplatan doručak i pravnu pomoć – to je reforma. Crnačka oslobodilačka vojska želi da sruši ceo sistem.

– Ali ako su Panteri za reformu, zašto su onda pokušali da raznesu metro?

– Ne veruj svemu što policija kaže.

Tog popodneva, najduže i najskuplje suđenje ikada održano u Njujorku završilo se iznenađujućom oslobađajućom presudom. Dve godine pre toga uhapsili su dvadeset jednog člana Pantera nakon što su ih tajni agenti koji su se infiltrirali u organizaciju identifikovali kao krivce. Optuženi su po stotinu pedeset šest tačaka, od pokušaja ubistva do paljevine i zavere da dignu u vazduh Botaničku baštu u Bronksu, više policijskih stanica, nekoliko linija metroa, kao i robne kuće *Aleksanders*, *Korvets*, *Mejsiz* i druge. Ti planirani napadi na robne kuće bili su verovatno antikapitalistički akt, ali nije bilo jasno šta su imali protiv cveća.

Džon je pitao da li žele da dignu u vazduh i Karnijevu radnju. Karni je rekao da sigurno ima sijaset belaćkih radnji koje će razneti pre nego što njegova dođe na red.

Poroti je trebalo sat i po da donese jednoglasnu odluku, a dvadeset minuta da pročita svih sto pedeset šest tačaka optužnice uz izjašnjenje „nisu krivi“. – Tajni agenti su potpuno

izmislili svoje priče. – Bilo je to poniženje za okružnog tužioca Menhetna Frenka Hogana. Kuda ide ovaj svet kad više ne možeš ni da smestiš gomili crnaca?

– A što su ti policajci lagali? – pitao je Džon.

– Pa... zašto ljudi lažu? – Neke stvari si kao mali morao sam da otkriješ.

Karni je pokušao da zamisli sebe kao malog kako pita oca o političkom delovanju. Nije mogao. Veliki Majk Karni je teborce za građanska prava – „tu takozvanu pravednu braću“ – smatrao prevarantima kakav je bio i sam. Koliko su love od donacija za svoju narodnu kuhinju zadržavali za sebe ili od para koje su dobijali da preseku vrpcu na otvaranju novog rekreativnog centra? Svako ko je živio od krađe video ju je svuda, prilike, male pukotine gde bi preduzimljiv čovek mogao da zavučepajser.

Za crnog klinca koji je odrastao na Menhetnu Džon je imao simpatično naivan pogled na život. Ko mora da se bori za opstanak brzo razmišlja, a Džon je natenane sagledavao svet sa svih strana i smatrao da ima pravo na luksuz promišljanja. Ponekad je Karni u njemu video sebe kakav je mogao biti da je odrastao negde drugde, u kući u kojoj je bilo šta da se jede kad se vrati iz škole, u kojoj bi ga dočekala majka koja nije umrla mlada. I uz oca koji nije bio krimos. Karniju se dopadalo što negde postoji verzija tog dečaka iako to nije mogao da bude on.

Mej se uvrgla na majku. Bila je prodorna i samouverena, nepopustljiva petnaestogodišnjakinja. Nedelju dana nakon suđenja Panterima, Karni i njegova deca su doručkovali u trpezariji. Da se malo vežba u ulozi oca, Karni je preskočio svoj ritualni odlazak u *Čok ful o'nats* kako bi proveo malo vremena sa Džonom i Mej pre nego što pođu u školu.

Mej je lupnula prstom po novinama. – Ovo su neki gadni likovi – rekla je.

Karni je uzeo *Tajms*. Neko je preuzeo odgovornost za napad na policiju u sredu uveče. Dva policajca koja su čuvala stan

okružnog tužioca Frenka Hogana bila su u kritičnom stanju nakon što su „dva mlada crnca“ – iz kola pucala na njih iz automatske puške. Hogan je bio pod policijskom zaštitom od prošlog leta, kad je na kuću Džona Murte bačena zapaljiva bomba. Ko je bio Džon Murta? Sudija u predmetu protiv Pantera.

Prethodne noći su napadači isporučili pakete u sedište *Njujork tajmsa* i kancelariju Ženskog oslobodilačkog pokreta u *Terezi*, malo dalje ulicom od njegove radnje. U paketima su bili metak kalibra 45, registarske tablice automobila iz kojeg je izvršen napad i poruka:

19. maj 1971.

Moć narodu!

Ovo su registarske tablice koje traže policijske svinje fašističke države. Šaljemo vam ih kao dokaz moći potlačenog naroda da postigne revolucionarnu pravdu.

Naoružani nasilnici ove rasističke vlade ponovo će se sretati sa oružjem potlačenih naroda zemalja trećeg sveta sve dok okupiraju našu domovinu i ubijaju našu braću i sestre u ime američke vladavine prava. Baš kao što su fašistički marinci i vojska okupirali Vijetnam u ime demokratije i masakrirali vijetnamski narod u ime američkog imperijalizma, pa se suočili sa vatrenim oružjem Oslobodilačke vojske Vijetnama, domaće oružane snage rasizma i ugnjetavanja suočiće se sa oružjem Crnačke oslobodilačke vojske, koja će deliti pravu pravdu u tradiciji Malkolma i svih pravih revolucionara. Mi smo revolucionarna pravda.

Moć narodu

Pravda

Sintaksa nije bila jasna, ali shvatio je suštinu. – Militanti – rekao je Karni.

– Neko to mora da kaže – kazala je Mej. – Vijetnam. Geto. Ista stvar.

– Vlasti imaju pune ruke posla.

– To nije smešno. – Otela mu je novine iz ruku.

– Pa ne smejem se.

– Jesi li nabavio karte?

Karni se trgnuo. – Lutko, rekao sam ti da su rasprodane.

– Rekao si da ćeš ih nabaviti.

Džon je vukao olovku kroz lavirint na poleđini kutije žitarica.

Sledeće noći usledio je još jedan napad, ovoga puta uspešan.

U subotu ujutro Karni je pregledao račune uz radio 1010 VINS. *Sve vesti. Sve vreme.* Spiker je pomenuo kuće u 159. ulici kod Kolonijal parka. Karni je imao klijente koji tamo žive, slao im robu. Nešto posle deset sati prethodne noći, policajci Vejverli Džons i Džozef Pjadžentini napadnuti su s leđa dok su se vraćali do svojih patrolnih kola. Džons je bio crnac; pogođen je dva puta; Pjadžentini, beli policajac, pogođen je osam puta. Tetka Mili je bila na dužnosti u Harlemskoj bolnici kad su ih doneli na nosilima. „Bilo je krvavo.“ Gradonačelnik Lindzi je prisustvovao njihovoj sahrani sa suzama u očima, kako je prikazano na TV-u.

Njujorška policija je svoj odgovor opisala kao *demonstraciju sile*. „Jebena opsada“, tako ga je opisao neki čovek u redu ispred Karnija koji je u *Čok ful o'natsu* čekao da plati krofne. „Prošao sam kroz rat.“ Policajci su stajali na uglovima, ulice je preplavila sva sila patrolnih kola, a pratila su ih neobeležena kola zarad dodatne zaštite. Osumnjičeni su usred noći izvlačeni iz kreveta. Aktivisti i vodeći članovi pokreta su pohapšeni. To je Karnija podsetilo na nemire iz šezdeset četvrte, ili one iz šezdeset osme nakon atentata na Martina Lutera Kinga. Otvorena je specijalna linija na koju ste mogli da se javite ako nešto znate.

U sedištu njujorške policije najpre su umanjivali povezanost Crnačke oslobodilačke vojske. Sad su se za to uhvatili, primetio je Karni. Narednih dana usledila su još tri napada na policajce, ali bez žrtava. Delo istog pokreta ili imitatora? Edvard Kirnan,

vođa najvećeg policijskog sindikata, podigao je na televiziji Pjadžentinijevu izrešetanu košulju i preklinjao svakog policajca na dužnosti da nosi pušku. „Sa pištoljem šanse da promašite su dvadeset posto“, rekao je, „ali sa puškom ćete devedeset devet posto pogoditi.“

To je zvučalo kao poziv na linč. Persi Saton mu je rekao da prestane. Saton, crni bivši ratni pilot iz Drugog svetskog rata, advokat Malkolma Iksa, a sad predsednik opštine Menhetn, bio je čovek na kog bi Veliki Majk prevrtao očima. „Ovo je Njujork, a ne Alabama“, rekao je. „Ovde se pravda ne deli puškom.“

Dani su prolazili. Potraga je nastavljena. Sirene su nastavile da zavijaju.

Prva nedelja juna. Početak još jednog vrelog njujorškog leta. Klima iznad ulaznih vrata je brujala i štekala kao stari gradski autobus, ali je radila posao.

Ispod uređaja je bilo hladno. Karni, Lari i gospodin Foster su se zbili tamo. Karni je pretpostavio da grupu okupljenu prekoputa čine razne gradske frakcije: simpatizeri pokreta, mladi opijeni kontrakulturom, revolucionari koji ne odobravaju pucanje policajcima u leđa i ljudi koji su samo hteli da odu svojim poslom i da se ne mešaju ni u šta. Baš kao i gospodin Čarli Foster, koji se smrkao posmatrajući prizor.

Tamnobraon plimut skrenuo je iz Morningsajda i zatrubio, rasterujući prolaznike. Zaustavio se na ivičnjaku i iz njega su izašla dva bela policajca u civilu. Uhapšeni je zavrteo glavom kad su počeli da viču na njega.

– Kerovi – na to će Lari.

– U moje vreme bi te osakatili da te čuju da to kažeš – rekao je Foster.

– *Pozornici* – ispravio se Lari.

Policajci su mladiću stavili lisice na ruke. Jedan policajac u civilu ga je jednom rukom ščepao za vrat, a drugom poterao

napred. Kad je Karni bio mali, njegov otac je radio u *Čudesnoj garaži* kad ne bi imao posla. Vlasnik Pet Bejker imao je pozadi u dvorištu sivog džukca i kad bi se pas negde posrao, on bi ga ščepao za vrat i zabio mu njušku u govno. Baš tako je policajac ščepao onog mladog brata za vrat.

Na trenutak se učinilo kao da mladić gleda Karnija pravo u oči, ali sunce je tako padalo da bi video samo svoj odraz u izlogu. U to doba dana svetlo u 125. ulici bilo je takvo da je sve pretvaralo u ogledalo. Policajac u civilu gurnuo je mladića na zadnje sedište. Auto je naglo krenuo i udaljio se od ivičnjaka. Patrolna kola pošla su za njim.

Jedan visoki momak sa šeširom od antilopa počeo je da skandira „Moć narodu“, ali ostali se nisu prihvatili. Sad kad su panduri otišli, ništa ih više nije vezivalo. Pokrenuli su se kao da se na semaforu umesto STANI pojavilo KRENI. Karni je pomislio: ŽMURI/BLENI.

Čarli Foster se nakašljao i stavio beretku. Nešto ga je odbilo od kupovine, što je pokazivalo celo njegovo držanje. – Moram da razmislim – rekao je.

Lari se pobunio. Karni se povukao u svoju kancelariju. Piši propalo.

Minut kasnije gospodin Foster je izašao na ulicu. Karniju bi ponekad došlo da kaže: „Kupi to, dođavola! Uradi nešto za sebe!“ Neki crnci te generacije naučili su se na zabrane, ti Čarliji Fosteri koji sebi sve uskraćuju još od vremena pre nego što se Karni rodio. Zamislio je samotna prizor koji čeka Fostera kod kuće, ali se onda zaustavio. Možda je čovek srećan i zadovoljan i po ceo dan kao tegove diže unuke što ciče od radosti. Ništa nije znao o tim ljudima, o njihovim izborima i posledicama. Znao je samo da traže udobnu fotelju. S vremena na vreme Karni bi utkao lični strah u univerzalne situacije.

Pokupio je sa stola gomilu letaka RASPRODAJA ZA DAN SEĆANJA i bacio ih u smeće. Tog dana prodaja je išla kao luda i Karni je hteo da uspostavi godišnju tradiciju. Kad je čuo da

prazniku menjaju naziv u Dan kićenja i pomeraju ga sa 30. maja na poslednji ponedeljak u tom mesecu, nije video smisao u tome. Ali na račune nije imao zamerke, naprotiv. Tokom produženog vikenda, kad imaš sve vreme ovog sveta, u mislima se ponekad okreneš kućnom nameštaju. Koliko je pamtio, bio je to prvi put da odobrava nešto što je vlada uradila.

Iznad Karnijevo stola, levo od prozora koji je gledao na izložbeni prostor, visila je njegova porodična fotografija koju je Rasti snimio 1961. godine ispred radnje. Mej je tada imala četiri godine, a Džon možda dve. Kad god da je fotografija snimljena, Elizabet je izgledala isto: ljupko i nepokolebljivo. Bila je to divna subota i sve četvoro su uživali jedni u drugima i lepom vremenu. Mej su se usne iskrivile kao i uvek kad bi pokušavala da zatomi osmeh.

Nije želeo da je razočara, a nije više znao kog da pita. Pozvao je Larija.

– Šta je bilo, luče?

Karni mu je rekao da Džeksonova petorka nastupa sledećeg meseca u Medison skver gardenu.

– Oni su fenomenalni – rekao je Lari umornim tonom insajdera. Imao je „prijatelje u industriji“ iz nekog od svojih prošlih života i povremeno, kad ne bi bilo mušterija, zabavljao Karnija, Rastija i Mari neverovatnim pričama. Ispričao bi im zanimljivu sitnicu o Liju Oskaru, koji je svirao usnu harmoniku na Vorovom upravo objavljenom trećem albumu, ili pričicu o Areti Frenklin koju je, časna reč, čuo od njenog zubara.

– Mej hoće da ide.

Lari je odmahnuo glavom. – Da imam karte za to, sam bih išao.

Karni se svuda raspitivao. U *Diminom klubu* nije uspeo ništa. Najnovije insajderske informacije o zakonima u izradi, koga podmititi u gradskoj skupštini, kad je uticaj glavna valuta, a kad gotovina, u tome su članovi *Diminog kluba* briljirali. Ali kad su bile u pitanju karte za Džeksonove, u tome nisu bili vešti.

Lamar Talbot, zvani Crni Klarens Derou, iz razloga nejasnih Karniju zastupao je Garden u parnici za nehatno lišenje života. Jedan građevinski radnik je poginuo postavljajući temelj, a crni advokat u klupi mogao bi to da izglati. Nema šanse. „Ja im spasem kožu, a oni meni ovako.“

Karni se setio kako se Kermit Vels hvalio da mu je Beri Gordi, osnivač *Motaun rekordsa*, brat od tetke. Prišao mu je posle degustacije viskija. Vels je, međutim, tvrdio da je Karni pogrešio: prijateljica njegove žene je u srodstvu sa Berijem Gordijem, ali su se ona i njegova žena posvađale. Osim toga, dodao je Kermit, da može da dođe do karata, zadržao bi ih za sebe.

Karnijev tast Liland Džons frizirao je knjige raznim pravnim savetnicima i menadžerima iz sveta zabave koji su mu decenijama nabavljali najbolja mesta. Iako mu je to vređalo ponos, Karni se i njemu obratio. Zarad Mej. U poslednje vreme, kad god bi čuo tasta, njegov drhtav glas je odavao da su ga godine stigle. Je li ga Karni nekad mrzeo? Takva snažna osećanja su sad bila besmislena. Pitao ga je za njegove veze u šou-biznisu.

„Sa Albertom se odavno nisam čuo“, rekao je Liland. „A Lens Holis je preminuo pre više godina.“

Poslednjih dana Karni se jedva usuđivao da uključi radio, plašeći se da će ga neka pesma Džeksonovih podsetiti na to da je podbacio. Koga je još zaboravio?

Manson. Odavno se nije čuo s njim.

Karni mu je obično ostavljao poruku kad bi ga zvao na policijsku stanicu. Čovek nikad nije bio tamo. Danas se neko javio kad je telefon zazvonio treći put. – Je l' video neko Mansona? Ko ga traži?

Oglasila se još jedna sirena. Karni se predstavio.

Manson se javio na telefon. – Karni – ponovio je kao da pokušava da se seti. – Zašto se nisam toga ranije setio? – kazao je inspektor prozuklim glasom.

I tek tako u tren oka, za koliko se na semaforu umesto KRENI pojavi STANI, Karni se vratio u posao.

DRUGO POGLAVLJE

Karni je uhvatio voz 1 u 125. ulici i našao mesto na istočnoj strani vagona. Pruga se na Menhetnskom vijaduktu izdizala pedeset metara iznad Brodveja i 125. ulice i ako nisi zavukao nos u knjigu, novine ili raskupusani dnevnik uvreda, mogao si da uživaš u pogledu posle mračnog tunela. Za Karnija taj pogled nije imao nikakvu draž. Da sedne na suprotnu stranu, video bi stan u kome je nekad živeo, ukoso od nadzemne pruge, zbog koje je godinama bio verna publika najduže odigravane predstave na vijaduktu. Bila je to ista predstava koja se igrala bez varijacija, zavese su se podizale više puta u toku jednog sata, neumorno su se ponavljali koreografija i zvuci jedne ljudske teme: „Nemaš para za bolji stan.“

Truc-truc. Nije se više tako često vozio ovim vozom kao nekad, otkako su se preselili u Strajvers rou, kod Sedme avenije. Prošlo je od tada dosta vremena i sad je prugu iznad 125. ulice povezivao sa kvarnim periodom svog života i njegovim kompleksnostima. Jednog dana bila bi to složena primopredaja s lopovom koji se plašio da se pokaže na ulici, sledećeg transakcija sa paranoičnim trgovcem dijamantima koji je taktike susreta vadio iz špijunskih trilera. Laknulo mu je što se otarasio tih ljudi, tog tajnog sveta i njegovih glupih rituala.

Poricao je kad bi mu prebacili da je prestao da radi jer se preselio u Strajvers rou. Da je toliko površan čovek da je zbog malo ugleda odbacio svoj dotadašnji život, počeo da veruje da se izdigao iznad razuzdane gomile koja ga je stvorila. Potrebno je mnogo više od raskošne fasade od žute cigle i krečnjaka da sakrije njegovo pravo lice.

Elizabet se nikad nije žalila na njihov prvi stan. Kad bi voz uz škripu ušao u stanicu preko puta, zastala bi i sačekala da prođe, pa tek onda nastavila da govori, oličenje kraljevske staloženosti. „Kao kraljica Elizabeta, koja čeka da se smrad prdeža razide“, našalio se Karni jednom prilikom, a ona je od tada naglašeno izdizala obrvu, nagoveštaj prezira koji joj je davao još veću eleganciju. Čujte, stan je bio rupa. Jednom je iz ve-ce šolje izleteo pacov mokrih brkova. I odozgo i odozdo su se orile ubilačke svađe između muškaraca i žena. Od vibracija od voza ekseri su se tresli u rupama. Elizabet je bila neviđeno suzdržana. Sad kad je taj stan godinama bio u prošlosti, umela je da kaže da je „definitivno bio osoben“.

Čuvene arhitekthe su osamsto devedesetih projektovale tri tipa kuća u nizu u Strajvers rouu. Ona u Zapadnoj 138. ulici na broju 237 bila je sagrađena u neokolonijalnom stilu koji su osmislili Brus Prajs i Klarens Lus; Karni se pravio da je čuo za njih. Video je oglaš u novinama. Inače nikad nije gledao oglase za stanove, ali tog dana jeste. Kad su prvi put otišli da pogledaju kuću na broju 237, praznu, bez nameštaja, sa prašnjavim krugovima tamo gde su nekad visile slike i fotografije, potpuno tihi osim kad bi neka podna daska drsko zaškripala, Elizabet je rekla „Ovde bih mogla da se izgubim“ sa divnom mešavinom žudnje i osećaja pripadanja. Mogla bi da bude njena i već jeste bila: odrasla je prekoputa, u 139. ulici, pet kuća dalje, u identičnoj kući. Isti tlocrt, a potpuno drugačiji raspored. Napustila je taj bogati deo Harlema da bi bila s njim. Povratak ovamo bio bi – šta? Povratak kući, a i nagrada za njenu ljubav i strpljenje. Naravno da će je kupiti. Zašto bi se čovek bavio kriminalnom

delatnošću, koju povremeno zakomplikuje nasilje, sem da bi usrećio ženu?

Jedne večeri nedugo pošto su se tu doselili, Karni se kasno vratio kući posle sastanka sa Čerčom Vajlijem, provalnikom koji je operisao u Baltimoru, a dolazio u Njujork da utopi robu. Robu vrhunskog kvaliteta koja je uvek bila vrela. Kad god bi Karni imao da ga isplati, usledio bi složeni ritual: dvaput bi pokucao na vrata na kraju hodnika na četvrtom spratu napuštene zgrade u 167. ulici; iskrao bi se na sporedni izlaz iz bara na uglu Sent Nikolasa i 156. ulice, bacio ružu u iskrivljenu kantu za smeće i brojao do sto i tako dalje.

Ovog puta Čerč je kasnio dva sata i Karni je morao da čeka u, kako je zaključio, nekadašnjoj streljani koja je nedavno ispražnjena posle policijske racije ili trostrukog ubistva. U oronuloj zgradi nije bilo nikoga, ali je zato unutra bilo mnoštvo dokaza o raznim nedelima. Hladna martovska noć. Vetar zavija. Spustio se na rukonaslon *Kolins-Hatavej* kauča iz devetsto četrdesetih koji je izgledao bolesno. Nikad mu nije palo na pamet da nameštaj može da se razboli, ali od tog dana prepoznao bi ga čim bi ga video, kako ljudi mogu sve da zaraze. Čerč je konačno došao. Osvrnuo se oko sebe i rekao: „Ovo mesto je baš propalo.“

Kad se Karni te noći vratio kući, Elizabet je bila u dnevnoj sobi, zaspala gledajući *Večerašnji šou*. Rosko Poup je izvodio skeč o akviziterima enciklopedija. Karni je pogasio svetla, poslao kuću na spavanje. Otišao je na drugi sprat i zavirio u sobe Džona i Mej. Deca su spavala raširivši se na krevetu. Pipnuo im je čelo da vidi imaju li temperaturu.

Vratio se dole, pa pokrio Elizabet ćebetom umesto da je budi. Njoj se nisu dopadali niski kauči koji su sad bili u modi – a ni većina nameštaja koji je Karni sad imao u ponudi u radnji, ako ćemo iskreno – pa su zadržali *Ardžentov* kauč od pre tri godine, od brezovine u boji šampanjca. Ugasio je lampu. Kad su mu se oči privikle na mrak, iz njega je izronila senka njegove žene. Verovala je u njegove izgovore što se tako kasno vratio

kući. Svaka normalna žena bi ga optužila da je vara. Pravi razlog što noću skita doneo bi mu dvadeset pet godina robije u Sing Singu. Šta je bilo gore?

Svetlost ulične svetiljke prodirala je kroz prozor dnevne sobe. Tišina i mir naveli su ga da donese odluku. Završio je s tim.

Bez problema je otkao lopove i pljačkaše. Čink Montagju i Manson bili su druga priča. Karni je svake nedelje predavao Činku kovertu za dozvolu da radi. Mafijaši mahom nisu prihvatili otkaz, čak ni sa otkaznim rokom. Karni je obavestio Delroja, Činkovog reketaša, da neće više trgovati robom koja je bila u prethodnom vlasništvu, ali da će nastaviti da daje nedeljni prilog u znak zahvalnosti za dotadašnju divnu saradnju. Koverta je sad preimenovana u *zaštitu* kao da je Karni tek neki tupavi dućandžija koga muzu. Što je, ako ćemo iskreno, oduvek i bio.

Karni je pozvao detektiva u *Noćnu pticu* i Manson je nazdravio njegovom povlačenju: „Najpoznatijem nikogoviću u Harlemu!“ Sledeće nedelje došao je po svoju kovertu, kao i naredne, a onda je prestao da dolazi. Posle nekog vremena Manson je kod Karnija dolazio samo o Uskrsu i Božiću po donacije za „Fond za udovice i siročad“. Već tri godine nije bio.

Uz to što je održavao svoju razgranatu mrežu iznuda, negovao veze s kriminalnim svetom i povremeno obavljao policijski posao, detektiv Manson je bio i vrhunski čistač. Ponekad je morao da izvuče državnog senatora iz javne kuće u Leksington aveniji, i to požarnim stepenicama, jer je upala racija, ili da nečijoj brbljivoj ljubavnici uruči voznu kartu u jednom pravcu za Majami. Nema sumnje i da je bacio poneki leš u park Maunt Moris kad je to bilo popularno.

Ponekad bi mu zapalo da nabavi tražene ulaznice za nekoga – za meč između Džoa Frejzera i Džimija Elisa u Gardenu ili već neke velike zvezde koje su došle u grad. Karni se setio kako se Manson hvalisao da je vodio ženu da sluša Sinatru,

da je vodio bivšu ženu bivšeg partnera u bekstejdž da upozna Vika Damonea, i da je vodio jednu od svojih mladih devojaka da sluša Dejv Klark fajv u Karnegi holu. Karni nije imao pojma čime se sad detektiv bavi, kakvim šemama i prevarama, ali ako Manson ima upola uticaja koliko je nekad imao, onda će karte za Džeksonove uskoro biti u njegovim rukama.

Po kojoj ceni, to nije znao.

Karni je, kako mu je rečeno, čekaao kod telefonske govornice preko puta severozapadnog ulaza u metro u 157. ulici. U majušnom trouglastom parkiću bile su tri klupe i šest ofucanih golubova. *Comidas, Farmacia*. Sudeći po španskim natpisima i firmama, u ovom delu Brodveja bilo je znatno više Portorikanaca i Dominikanaca nego kad je poslednji put bio ovde. U 125. ulici Jevreji i Italijani su otišli, a crnci došli, a ovde su Hispanci zamenili Nemce i Irce. Protok, bejbe, protok.

Karni je imao vremena. Javio se kući i rekao Džonu da će se kasno vratiti. „Imaš smrznuta jela u zamrzivaču“, kazao mu je. „Mama se sutra vraća, pa će vam sigurno spremi nešto lepo, ako ne bude previše umorna.“ Voz iz Čikaga stizao je oko podneva – možda će i stići nešto da napravi. Mej se u pozadini kikotala. „Reci Mej da je ona danas glavna.“ Spustio je slušalicu.

Kad je Mej bila mlađa, kad god bi se silno uzбудila, na licu bi joj se pojavio poseban izraz, maska radosti. Bio je to Elizabetin izraz, ali je Karni bio ponosan na svoj doprinos. Nije ni znao koliko mu je nedostajao sve dok se nisu pojavili Džeksonovi. U poslednje vreme polovina Mejinih razgovora poticala je sa letaka iz 125. ulice: „Tata, sve se svodi na nedostatak obrazovanja crnaca.“ Aktivisti Crne moći s njihovim pamfletima bili su gori od Jehovinih svedoka. Zaustavljali su ga na ulici: „Koji je vaš stav o Mozambiku?“ Šta je on znao o Mozambiku? Ali kad bi Karni doviknuo s drugog kraja kuće da je Džeksonova petorka na televiziji, u *Emisiji Flipa Vilsona* ili kad bi se sa panasonika

u dnevnoj sobi zaorili prvi veseli taktovi pesme „ABC“, prizvali bi to lice iz davno minulih dana. Nabaviće joj te karte.

Džeksonovi su imali pune ruke posla. Karni nije znao jesu li seksualno aktivni, ali svakako su bili promiskuitetni, reklamirali su ni manje ni više nego tri marke žitarica za doručak. Mej i Džon su stalno pevušili njihov džingl za *Alfa bits*, što je bila teška muka: „Uzmi *Alfa bits* i dođi mi, od A do Z poješćemo ga mi!“ Tekst je imao smisla, ali je bio glup. Zidovi Mejine sobe bili su izlepljeni njihovim posterima iz kutija *Super šugar krispa*, uz one iz časopisa *Flip* i *Tajger bit*. Njena je soba bila blistav hram posvećen momcima iz Gerija iz Indijane. Slikani kako skaču, igraju, izležavaju se u parku, sami ili u grupi, kako đipaju po pozornici u ekstravagantnim harlekinskim kostimima ili srebrnim svemirskim odelima, i na svakoj slici sa onostranim osmehom na licu.

Mej se u martu prijavila za nagradnu igru časopisa *Tin bit* da osvoji banana-split sa Majklom, a u aprilu za nagradnu igru *Tajger bita* da vozi rolšue s Majklom. Nisu je odabrali iako je napisala sjajan esej o tome zašto baš ona zaslužuje tu čast: „Majkl je čovek naroda kao što sam ja.“ Da bi nadmašili *Super šugar krisp*, *Alfa bits* je počeo u kutije da pakuje singlice sa pesmama „ABC“ i „I Want You Back“, čime su i *Hanikom* uvukli u trku u naoružanju suvenirima. *Hanikomovo* tajno oružje: baloni u obliku glava Džeksonovih sa njihovim likom. Sve makabristički simboli, ali Mej se nije smirila dok nije došla do Majkla.

Lov je trajao nedeljama. Supermarketi su proglašavani za „srećne“ ili „mrtve“, lokalne radnje precrtavane su sa spiska ili posećivane s vatrenom odanošću. Među mladima se pronela vest da je u dućanu u 132. ulici pronađeno blago. Karni je dobio naređenje da to proveri.

Pocepao je poklopac kutije i uzeo da pretura po njoj. „Evo Majkla!“

„To je Marlon.“

„Liči na Majkla.“ Najnoviji Marlon pridružio se poluizduvanom menažeriji na prozorskoj dasci (četiri Džermejna, tri Džekija, nekoliko Tita i Marlona). Tek su u četrnaestoj kutiji pronašli Majkla. Kao i sve u životu, i ova je promocija bila nameštena. Karni je to odobravao: Naučite ih što pre.

Telefon u govornici je zazvonio. „Nasmeši se! Ptičica!“ Prekoputa je bio restoran *El vijeho galjo*. Začkiljio je. Možda u foajeu ima telefon. Pogledao je gore – Manson je mogao da bude u bilo kojoj zgradi pored parka.

„Iza tebe“, kazao je Manson.

Devetospratnica se nalazila u južnom delu klinastog bloka zgrada. Istočni deo je bila ulica za koju Karni nikad nije čuo, Edvard M. Morgan plejs, koja se pružala blok i po, pa prelazila u Riversajd drajv. Blok i po, sranje. Morgan je trebalo da ubije više Indijanaca ili da ukrade više novca, svi znaju da se tako dobija dugačka ulica. Manson ga je preko interfona pustio u zgradu.

Kad su se vrata lifta otvorila, Karni je ugledao detektiva iza odškrnutih vrata stana, u položaju koji je ukazivao da krije pištolj. Glavom je dao znak Karniju da uđe, uverivši se da niko više nije izašao iz kola.

Dvosoban stan je napravljen od većeg stana – ukrasne lajsne su se završavale kod novih zidova. Manson mu je rekao da se raskomoti i vratio tridesetomnicu u futrolu.

U stanu je bio krš – da je to njegov dom, Karni bi upregao decu da ga počiste kako bi zaradila prokleti džeparac. Manson je, koliko je znao, živio negde u centru grada sa svojom ženom. Ovo je bila gajba, opremljena taman toliko da u njoj može da se boravi. Mogao si tu da dovedeš devojku možda, ako ga malo središ. Nije bilo nikakvih ličnih stvari na vidiku, samo keramički đavolak visok čitav metar, crveno-crno u kineskom stilu, koji je po svemu izgledao kao suvenir maznut s poslednjeg svratišta nakon celodnevne terevenke. Bio je postavljen pod uglom od četrdeset pet stepeni u odnosu na zid, kao da hoće da šmugne od nečeg gadnog.